

ANTI-PESTPROTOCOL

Protocol	Anti-Pesten
Verantwoordelijke	Gedragsspecialist en anti-pestcoördinator
Geëvalueerd	

Inleiding

[Welke informatie is van algemeen belang om over het onderwerp te vermelden. Vermeld in dit blok ook de geraadpleegde bronnen.]

Op onze school vinden we het van het grootste belang dat **ieder kind zich veilig, gerespecteerd en gezien voelt**. Een veilige omgeving is de basis voor leren, ontwikkelen en jezelf kunnen zijn. Pesten staat haaks op deze kernwaarden en kan diep ingrijpen in het welzijn van een kind.

Daarom hanteren wij een duidelijk en actief anti-pestprotocol. Hiermee willen we niet alleen reageren op pestgedrag, maar vooral ook **voorkomen** dat het ontstaat. Dit protocol beschrijft hoe wij als school, samen met leerlingen, ouders en team, werken aan een positief en veilig schoolklimaat, waar niemand buitengesloten wordt.

Op onze school hebben wij twee anti-pestcoördinatoren: **Marit Huiskes en Karin Keulemans**. Verderop in dit protocol wordt beschreven wat hun rol als anti-pestcoördinator inhoudt.

Doel

[Wat is het doel van het protocol?]

- De leerling voelt zich veilig, gerespecteerd en gezien.
- De leerling ervaart dat de school zich inzet om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken.
- De leerling weet bij wie signalen van pestgedrag gemeld kunnen worden.
- De leerling ervaart dat signalen en meldingen serieus worden genomen.
- De leerling leert respectvol om te gaan met anderen en verantwoordelijkheid te nemen voor zijn/ haar eigen gedrag
- De leerling wordt tijdig en passend ondersteund bij (vermoedens van) pestgedrag.
- De leerling kan zich ongestoord ontwikkelen in een positief en sociaal veilig klimaat.

Aanpak

[Welke afspraken zijn hierbij van belang?]

Wat verstaan wij onder pesten?

Pesten is structureel, opzettelijk gedrag waarmee iemand schade wordt toegebracht. Het gaat vaak samen met machtsongelijkheid. Het kan fysiek, verbaal, sociaal of digitaal/ online plaatsvinden. In tegenstelling tot plagen is pesten niet wederzijds of onschuldig.

Voorbeelden:

- Fysiek: slaan, duwen
- Verbaal: uitlachen, schelden

- Sociaal: buitensluiten, roddelen
- Online: kwetsende berichten of uitsluiting via apps/sociale media

Melding, registratie en opvolging

- Signalen van mogelijk pestgedrag worden altijd eerst besproken met de groepsleerkracht.
- De anti-pestcoördinator wordt vroegtijdig betrokken bij signalen of vermoedens van pestgedrag.
- (Signalen van) pestincidenten worden per groep vastgelegd in een pestlogboek.
- Op basis hiervan wordt een plan van aanpak opgesteld en geëvalueerd.

Rol van de anti-pestcoördinator

- Aanspreekpunt voor ouders, leerlingen en teamleden.
- Bewaakt beleid en uitvoering.
- Beheert pestlogboek.
- Stimuleert preventieve initiatieven en ondersteunt bij casussen.
- Draagt er zorg voor dat het protocol actueel blijft en brengt het regelmatig onder de aandacht van alle betrokkenen.
- Kan ondersteunen bij het voeren van gesprekken met leerlingen en ouders

Preventieve aanpak

Wij trachten pestgedrag te voorkomen door:

- Wekelijkse lessen uit Vreedzaam.
- Start van het jaar met de Gouden Weken. (groepsvorming, gezamenlijke afspraken zichtbaar in de klas).
- Aandacht voor de Zilveren Weken (de periode na de kerstvakantie) en de Bronzen Weken (de periode na de meivakantie).
- Weerbaarheidslessen in groep 6. (Wish; weerbaar in 's-Hertogenbosch)
- Het gehele schooljaar aandacht voor sfeerbevoorrendende en groepsverbindende activiteiten.
- Ieder jaar worden er leerling-mediators opgeleid.
- Minimaal 1 keer per jaar wordt in de groep een sociogram afgenomen.
- Om het jaar wordt de KC monitor afgenomen.
- Ieder jaar nemen we de veiligheidsmonitor af.

Deze aanpak bevordert: empathie, zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid.

Aanpak bij signalen van pesten – OPA-aanpak

De **OPA-aanpak** (Oplossingsgerichte Pest Aanpak) is een oplossingsgerichte methode uit Vreedzaam. Het richt zich op het stoppen van pestgedrag via betrokkenheid, empathie en gezamenlijke verantwoordelijkheid – niet door schuld en straf.

Bij een signaal van pestgedrag wordt er in de groep(en) waar het zich afspeelt een groepsgesprek gehouden. In dit gesprek wordt aangegeven dat er een signaal van pesten is. Dit is een oplossingsgericht gesprek. Er worden geen schuldigen aangewezen. Ouders van de groep krijgen via Social Schools een bericht dat er een signaal van pestgedrag is.

Na een week wordt er geëvalueerd. Als het pesten niet is gestopt volgen we het stappenplan van OPA.

Stap 1: De leerkracht voert een individueel gesprek met het kind dat aangeeft gepest te worden. In dit gesprek:

- Wordt het pestgedrag besproken en erkend.
- Wordt onderzocht wie er betrokken zijn.
- Wordt samen een **steungroep** van 5-8 leerlingen samengesteld. Deze groep bevat naast neutrale leerlingen ook (mogelijk) pesters en meelopers.
- De leerkracht brengt ouders van de groep op de hoogte dat er een signaal van pesten is en dat het protocol in werking treedt.
- De leerkracht noteert het signaal in het pestlogboek.

Stap 2: De steungroep komt samen met de leerkracht. Het slachtoffer is hierbij **niet aanwezig**. In het gesprek:

- Wordt de situatie uitgelegd zonder namen te noemen of te beschuldigen.
- Wordt benadrukt dat iedereen invloed kan uitoefenen op de sfeer in de klas.
- Wordt besproken hoe ieder lid van de groep het slachtoffer zou kunnen steunen.
- Wordt gevraagd om concrete acties te bedenken, zoals: iemand betrekken bij spel, pesten onderbreken, een maatje zijn.

Stap 3: Follow-up

Na ongeveer een week:

- Voert de leerkracht opnieuw een gesprek met het slachtoffer: is de situatie verbeterd?
- Komt de steungroep bijeen: welke acties zijn ondernomen, en met welk resultaat?
- Worden eventuele vervolgafspraken gemaakt.
- Bij onvoldoende verbetering kan het proces herhaald of uitgebreid worden.
- De leerkracht noteert acties en het effect in het pestlogboek.
- De leerkracht houdt de ouders van het slachtoffer op de hoogte.

Belangrijke uitgangspunten van OPA:

- **Geen schuld of straf:** nadruk ligt op herstel, niet op veroordeling.
- **Samen verantwoordelijk:** de klas lost het probleem gezamenlijk op.
- **Empathie centraal:** het vergroten van inlevingsvermogen en zorg voor elkaar.
- **Begeleiding door leerkracht:** de leerkracht blijft regiehouder.

Aanpak bij ernstig of aanhoudend pestgedrag:

5-sporenaanpak

	Spoor	Acties
1.	Slachtoffer	Persoonlijke begeleiding, veiligheid waarborgen, evt. weerbaarheidstraining.
2.	Pester(s)	Gesprekken over gedrag, grenzen stellen, empathie ontwikkelen.
3.	De groep	Groepsgesprek, meelopers bespreken, lessen over groepsdruk.
4.	Schoolteam	Registratie in pestlogboek, overleg anti-pestcoördinatoren, eventueel overleg IB, gezamenlijke aanpak.

5.	Ouders	Informeren, betrekken bij oplossing, afspraken maken.
----	--------	---

Mogelijke consequenties

Wanneer pestgedrag aanhoudt ondanks begeleiding, kunnen maatregelen volgen zoals:

- Extra gesprekken en begeleiding
- Tijdelijke time-out van de klas
- Inzet van externe hulpverlening
- (Tijdelijke) schorsing in extreme gevallen volgens het bestuurlijke schorsings- en verwijderingsbeleid van ATO-scholenkring.

Altijd afgestemd op de situatie. De maatregelen worden besproken en toegelicht in een gesprek met de ouders van de leerling die pestgedrag vertoont.

Evaluatie

[Op welke wijze wordt de kaart geëvalueerd? Gebruik hiervoor meetbare indicatoren.]

Het pestbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd in een teamvergadering en indien nodig bijgesteld. De anti-pestcoördinatoren dragen er zorg voor dat het protocol actueel blijft en regelmatig onder de aandacht van alle betrokkenen wordt gebracht.

Borging

[Hoe worden afspraken geborgd?]

De anti-pestcoördinatoren evalueren jaarlijks samen het protocol. Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd in een teamvergadering. De anti-pestcoördinatoren bekijken maandelijks de pestlogboeken die worden bijgehouden.